

КОНЦЕПЦІЯ УКРАЇНИ ЩОДО УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЯХ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ І БЕЗПЕКИ (МОПМБ)

Корольов О.О., Баранов А.М.

*Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів*

Миротворча діяльність є складним багатограним процесом, що переплітається з національними інтересами багатьох держав світу, та пов'язаний з низкою політичних, економічних, соціальних та інших проблем. Ця діяльність в багатьох випадках дає змогу вирішувати такі питання, які жодна держава світу самостійно вирішити не спроможна. Україна з 1992 року почала приймати участь у МОПМБ під егідою міжнародних організацій. У 2018 році 448 військовослужбовців ЗС України заплановані до участі у дев'яти міжнародних операціях (МО) під егідою ООН, НАТО та у складі спільних миротворчих сил. Наших військових задіють у місіях ООН у Конго, Ліберії, Південному Судані, в Аб'єй, Косово, Кіпрі. З НАТО українці працюватимуть у "КФОР", Косово, тренувально-дорадчій місії «Рішуча підтримка» в Ісламській Республіці Афганістан. А також у зоні безпеки Придністровського регіону Республіки Молдова. Окрім цього, з 2018 року такі ротації військовослужбовців до миротворчих операцій проводяться щопівроку. Сучасна миротворча діяльність, за більш ніж 50 років з моменту початку першої миротворчої операції, має значний досвід з питань урегулювання конфліктів з метою підтримки миру та стабільності, який набули Організація Об'єднаних Націй (ООН), регіональні організації та окремі держави. ООН була створена у Сан-Франциско в 1945 р., загальна кількість держав - членів складала 51. Сьогодні ООН включає більше ніж 160 держав. Концептуально Україна розглядає участь у МО як важливий напрям своєї зовнішньої політики та забезпечення регіональної воєнної безпеки. Участь України в миротворчих операціях здійснюється шляхом надання: національного контингенту; національного персоналу; матеріально-технічних ресурсів і послуг, які визначаються рішеннями про проведення таких операцій. Міжнародно-правова база миротворчої діяльності включає міжнародні угоди, меморандуми, акти, протоколи, хартії, міжнародні договори, резолюції міжнародних організацій, до складу яких входить Україна. Основу національної нормативно-правової бази складають: Конституція України, Закон України (ЗУ) «Про оборону України» ЗУ «Про Збройні Сили України», ЗУ «Про участь України в міжнародних миротворчих операціях», ЗУ «Про порядок направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав», ЗУ «Про національну безпеку України», Воєнна доктрина України. Основними принципами МО є: законність, згода сторін, безсторонність, цілеспрямованість, безпека, нейтральність, відкритість дій миротворчих сил, багато національність, єдність дій, передбачення інцидентів та визнання повноважень місцевої влади. Для підготовки і проведення МО розробляються: мандат на проведення операцій з підтримання миру; домовленість про Статус Сил, що встановлює юридичне становище сил; умови щодо направлення миротворчих сил; правила відносно сутичок.